

MÜCADELE BİRLİĞİ

gazetesi

www.mucadelebirligi24.net
mucadelebirligi@gmail.com
t.me/mucadelebirligi
Mücadele Birliği Gazetesi
MBGazeteSon
mucadelebirligi

FABRİKALAR TARLALAR SİYASİ İKTİDAR HER ŞEY EMEĞİN OLACAK

28 Ocak 2026 S.96

Halkların

2 Mücadele Birliği

Tüm bölgeyi kana, ateşe ve göz yaşına boğmakta te-reddüt etmeyen kan içiciler güruhunun acelesi var! O uğursuz ittifak, o şer cephesi iş başında. Kim bunlar? En başta son 70 yıldır dünyada yüz milyonlarca insanın ölümünün baş sorumlusu ABD emperyalizmi. İşin başında o var. Hemen yanında, Orta Doğu'ya saplanmış bir hançer, emperyalizmin bölgedeki karakolu ve üssü olarak Siyonist varlık, İsrail. Yedeklerine aldıkları ise şaşmaz itaati, üç kıtada efendileri adına at koşturan Türkiye. Bu üçlü şer odağı sürecin en aktif aktörleri. Hemen perde gerisinde en başta İngiliz ve Fransız emperyalizmi olmak üzere emperyalistler ve bölgenin gerici devletleri. Şimdi hepsi ABD planı etrafında hizalanmış. İşin yürütücüsü olan bu "şer cephesine" türlü çeşit yollarla destek oluyorlar.

Devamı 2. sayfada...

Çürüme ve Olgunlaşan Devrim

Vefa'ya Dair

"Bijî Berxwedana Rojava!"

Amerika Halkları Göçmenler İçin Ayakta

Umut Çakır

Küresel Kapitalist Krizde

"Doktor Ne İstersen Ye Dedi" Dönemi -2

Halkların Mücadele Birliği

Manşet

Bu şer cephesi, tüm Orta Doğu'yu ortaçağ kaçını katil sürüleriyle, dinci faşist çetelerle "yönetmeye" koyuldu. Yıllar önce söyledik. Bunlar, Suriye'yi dinci faşist çete üretme çiftliğine çevirmek istiyorlar. Bu vahşi çeteler eliyle en başta bölge ülkelerinin devrimci dinamiklerini ezmek olmak üzere, dünyanın dört bir yanında devrimleri bastırmak, faşist ve gerici diktatörlükler kurmak niyetindeler. Ukrayna'da bunu neo-Nazi çeteler eliyle yaptılar. Orta Doğu, Afrika ve Asya'da ise dinci faşist çeteler eliyle yapmak istiyorlar.

Rojava devrimi bu amaç önünde engel olduğu için şimdi el birliği ile boğulmak isteniyor. "İŞİD'e karşı mücadele" kocaman bir yalan idi. ABD'nin bölgede üsler oluşturabilmesi ve ayağını toprağa basabilmesi için üretilmiş bir paravandan başka bir şey değildi. Bu, aynı zamanda Rojava Devrimini belirli sınırlar içinde tutmanın, denetim altına almanın bir aracıydı. Şimdi James Jeffrey'sinden Thomas Barrack'ına kadar tüm ABD temsilcileri bunu açık dile getiriyorlar.

Bu şer cephesinin acelesi var. İran'ı vurmak, onu dize getirmek için aceleleri var. Zaman aleyhlerine işliyor. Harekete geçmeleri lazım. Ve Rojava Devrimi, demokratik devrimci Kürt özgürlük hareketi ayaklarına dolanıyor. O yüzden devrimci Kürt özgürlük hareketinin köşeye sıkıştırılması, Rojava'nın tasfiye edilmesi hepsinin ortak muradı, ortak çıkarı!

ABD, Siyonist varlığın güvenliğini sağlama almak derdinde. NATO üyesi olduğu andan itibaren Türkiye, bu konuda ABD'nin sadık dayanağıdır. Özellikle Şah rejiminin İran'da devrilmesinden sonra en sağlam müttefikidir. Ne Ürdün, ne Körfez'in petrol zengini Arap ülkeleri. Bir NATO ordusu olan Türk ordusudur ABD'nin sahadaki askeri. Kore savaşından beri NATO'nun (ABD'nin) "23 sentlik asker"idir Memed! Türk postalinin bastığı her yer, ABD'nin ayaklarına serilmiş toprak demektir. Kafkaslar'da, Afrika'da, şimdi Suriye'de, Güney Kürdistan'da, yarın kim bilir belki İran'da!.. İşte o "Memed"e, o NATO ordusuna emanettir Suriye, Irak ve ötesi. Bir emanetçi olarak tabii. Siyonist İsrail'in desteklenmesi, güvenliğinin güçlendirilmesi onun görevidir.

Plan büyük. Hesap kabarık. Bölge halklarının direnişinin kanla bastırılması var. Rojava Devriminin, Kürt özgürlük hareketinin ve hatta yarın Güney Kürdistan'daki işbirlikçi yönetimin tasfiye edilmesi, kanla boğulması var bu hesaplarda.

Bugün kuşatma altına alınan Kobane'de, güneyden ve Kuzeyden baskı altına alınan Cizire-Haseke hattında direnen savaşçılar, bu büyük emperyalist plana karşı direniyor. ABD-Siyonist İsrail-Türkiye şer cephesine karşı direniyor. Halkların geleceği için, halkların özgürlüğü için direniyor!

Ey Türkiye işçi ve emekçi sınıfları... Rojava'da direnen senin özgürlük ülkün, kurtuluş umudundur! Rojava senin yurdun, senin özgürlüğün! Bu sadece bir "dış mesele", bir "enternasyonal dayanışma" meselesi değil. Birleşik devrimin bir ayağının kanla bastırılmak ve tasfiye edilmek istenmesi. Türkiye işçi ve emekçilerinin özgürlük mücadelesinin susturulmak istenmesi! Özgürlüğümüzün yolu halklarımızın mücadele birliğini güçlendirmekten geçiyor.

Bıkmadan, usanmadan haykıracağız: Yaşasın Halkların Mücadele Birliği!

Çürüme ve Olgunlaşan Devrim

Editör

*Burjuva toplumun her katını
bir kanser gibi saran çürüme,
her gün karşımıza yeni bir
"rezalet" çıkarıyor.*

Tekelci kapitalist düzenin ve ona bugün denk gelen siyasal biçimin burjuva toplumda yol açtığı çürüme, insanın dudaklarını uçuklatacak cinsten.

Burjuva toplumun her katını bir kanser gibi saran çürüme, her gün karşımıza yeni bir "rezalet" çıkarıyor. Futboldan, televizyonların haber spikerlerine, çetelerden sermaye sınıfının farklı bireylerine; rüşvetten şikeli bahis oyunlarına, zimmete para geçirmekten en usu le uygun yollarla gerçekleştirilmiş soygun ve talana; uyuşturucu kullanımından en utanmaz "ilişkiler"e kadar; çürüme ve yozlaşmayı gösterecek her türlü olay var.

Bunları sayıp dökmeye gerek yok; her şey zaten emekçi sınıfların, yoksul kitlelerin, ezilen halkların gözü önünde olup bitiyor. **Burjuva topluma ne oluyor böyle? Bütün bu pisliklerin, yozlukların, çürümenin böyle birden, kapağı açılmış lağım logarından fışkırır gibi burjuva toplumun her kanalından sel olup akması; burjuva toplumda en "saygın" bilinen, burjuva toplumun ve özellikle de dinci faşist iktidarın "ekran yüzü" durumundaki isimlerin olabilecek en rezil, en utanç verici biçimde karıştığı "skandallar"la ortalığa saçılması neden? Bu bir rastlantı mı?**

Marx'ın, 1850'li yılların başlarında, henüz mali aristokrasinin egemen olduğu Fransa'daki bozulmayı anlattığı satırlar, gerekli değişiklikleri yapmak koşuluyla, nasıl da günümüz Türkiye'sine uyuyor; okura göstermek son derece aydınlatıcı olacak. Biz sadece Marx'ın sözlerindeki "Mali aristokrasi" yerine, tekelci mali sermaye kavramını kullanmakla yetineceğiz. İşte Marx'ın o sözleri:

"Mali aristokrasi [tekelci mali sermaye], yasalari kendi isteğine göre kabul ettirdiği, devlet yönetimini çekip çevirdiği, kurulu bütün kamu güçlerini elinde bulundurduğu, basın yoluyla ve oliguların gücüyle kamuoyunu elinde bulundurduğu sürece, saraydan café borgne'ye kadar bütün

Burjuva toplumun bu değişimi, onun tüm yaşam kaynaklarının kurduğuna, bir tarihsel üretim biçimi olarak, kapitalizmin yolun sonuna geldiğine kanıttır.

çevrelerde aynı ahlak bozukluğu, aynı hayasız sahtekarlık, üreterek değil de başkasının elindekini kurnazlıkla ele geçirerek aynı havadan zengin olma susuzluğu doğuyordu. **Ve asıl burjuva toplumunun en yüksek tepelerinde en sağlıksız, en yolsuz aşırı istekleri doyurma arsızlığı alabildiğine körükleniyor, ve her an, gene burjuva yasalarının kendileri ile çatışma haline geliyordu, çünkü elbette ki, dalavere ile havadan gelen zenginlik, tatmin yollarını, zevkin rezilleştiği yerde, altın, çamur ve kanın birbirine karıştığı yerde arar.** Mali aristokrasi [tekelci mali sermaye], zevklerinde olduğu gibi kazanç tarzında da, lümpen-proletaryanın burjuva toplumun doruklarında dirilişinden başka bir şey değildir."

Marx'ın sözlerinin, gerekli değişikliklerle, günümüz Türkiye burjuvazisini, yüksek sosyetesini, yönetici sınıfını mükemmel biçimde tanımladığından kuşku yok. Dalavere ile havadan gelen zenginlikten başı dönmüş, devlet/iktidar yönetiminde şu veya bu köşeyi kapmış dinci faşist iktidarın "kaymak tabakası" mankenlerle, çetelerle, beyaz kadın tüccarlarıyla, fuhuş ve uyuşturucu batağında, Marx'ın sözleriyle, "tatmin yollarını zevkin rezilleştiği yerde, altın, çamur ve kanın birbirine karıştığı yerde" arıyor ve buluyor.

Bu "havadan gelen zenginlik" yani faiz, iktidarla yakın ilişkiler sayesinde kapılan ballı ihaleler, borsa oyunlarından elde edilen milyarlar, bankalarla yakın ilişkilerin sağladığı

krediler, belediyelerle kurulan yakın ilişkiler sonucu ölçsüz arsa-rant gelirleri gibi saymakla bitmez kaynaklar (ki tekelci sermaye düzeninde burjuvazinin başlıca gelir kaynağı işte bu havadan gelen zenginliktir) burjuva sınıf küstahlığını katlanılmaz hale getiriyor. Örneğin, emekçi sınıflar en temel geçim araçlarını dahi bulamaz, çocuklarını okula aç gönderirken; emekliler yaşama tutunmak için birbirlerine sığınırken asalak bir burjuva, yüz milyonlarca geliriyle (Ali Sabancı) geçim sıkıntısı çektiğini, emekçi sınıfların gözlerinin içine baka baka söyleyebilmektedir.

Tekelci kapitalizmin günümüzde varmış olduğu aşamada, zenginliğin dalavere ile havadan gelmesi; ve bu zenginliğin tatmin yollarını Marx'ın tanımladığı biçim ve yerde araması sadece Türkiye burjuvazisine, yönetici tabakasına ve etrafındaki asalak çepere özgü değildir. Bu esas olarak, mali sermayenin, banka sermayesinin, spekülasyonla para kazanmanın asıl yol ve yöntem haline geldiği bütün kapitalist ülkeler, özellikle de emperyalist ülke burjuvazisi için geçerlidir.

ABD'deki Jeffrey Epstein vakasına bakın. Küçük kız çocuklarının Türkiye dahil dünyanın dört bir yanından toplatılıp cinsel istismar için bir adaya götürüldükleri o mide bulandırıcı skandala kimler karışmamış ki emperyalist dünyanın efendilerinden..! Trump'tan tutun da Obama,

Clinton, İngiliz prensi Andrew, eski bir siyonist yöneticiye kadar ABD Başkanları, İngiliz prensleri, siyonist bakanlar, sinemacılar, mankenler, para babaları vb vb. Jeffrey Epstein'in ABD zindanlarının birinde, her biri dolar milyarderi olan bu asalakların onay ve izniyle öldürülmesi, "altın, çamur ve kanın" birbirine nasıl karıştığına çarpıcı bir örnektir.

Elbette bütün bunlar dünya emekçi sınıflarının gözleri önünde olup bitiyor. Burjuva sınıf egemenliğinin çürümüşlüğü, insanlık dışı bir hal alışı, "elit kesim" diye çalım satanların esasında lümpenlerden başka bir şey olmadıklarını görüyor ve bilincinin bir tarafına not ediyor. Burjuva toplumun doruklarında işte bu lümpenler oturuyor.

Burjuva toplumun bu değişimi, onun tüm yaşam kaynaklarının kurduğuna, bir tarihsel üretim biçimi olarak, kapitalizmin yolun sonuna geldiğine kanıttır.

Burjuva toplum, Türkiye'de ve dünyanın dört bir yanında çürüyor. **Bu çürüme, aynı zamanda emekçi sınıfların burjuva düzeni bir devrimle yıkıp tarihin çöplüğüne atması için gerekli koşulların olgunlaştığı anlamına geliyor.**

Sosyalist toplum, çürüyen tekelci kapitalist toplumun tüm pencerelelerinden bize bakıyor.

Migros Depo İşçileri Bir Çok Kentte İş Bıraktı

Migros Depo işçileri, ağır çalışma koşulları ve sefalet ücreti dayatmasına karşı ayağa kalktı. Adana ve İstanbul Esenyurt depolarında 23 Ocak günü başlayan eylemler, gide-rek yayılıyor.

Depo, Liman, Tersane ve Deniz İşçileri Sendikası (DGD-SEN) sosyal medya hesaplarından yaptığı paylaşımlarda, Migros Depo işçilerini etkileyen ağır çalışma koşulları, düşük ücretler ve yetersiz zam tekliflerine karşı Adana ve İstanbul (Esenyurt) başta olmak üzere çeşitli yerlerde eyleme geçtiğini duyurdu.

DGD-SEN Genel Başkanı Neslihan Acar, Migros depo işçilerine, 22 Ocak itibarıyla %28 ile %30 arası, neye dayanarak yaptıkları belli olmayan bir zam açıklandığını, açıklanan bu zam oranının işçilerin yaşam koşullarına uygun olmadığını ifade etti. %28 zam dayatmasını kabul etmeyen Migros Depo işçilerinin İzmir Torbalı Depo, Adana Merkez, Sarıçam Depo, Esenyurt, Akçaburgaz Depolarında iş bıraktığını da aktardı. Acar, Şekerpınar, Bursa, Antalya Depo, Diyarbakır Depolarında işçilerin iş bırakmaya hazırlandığını söyledi. Migros yönetime seslenen Acar, "...O zam oranları değişecek. İki talebimiz var. Net maaşlara %50 zam yapacaksınız ve işçilerin maaşlarından kesilen vergiyi kaldıracaksınız ve siz ödeyeceksiniz. Başka türlü uzlaşma zeminimiz yok" dedi.

"5000 İşçi %28 Zamma Karşı Direnişte"

Migros depolarında 23 Ocak günü başlayan iş bırakma eylemi birçok şehirde depolara yayılarak devam etti.

İşçilerin temel talepleri en az %50 zam ve verginin patron tarafından ödenmesi, diğer önemli talep ise tüm depo işçilerinin kadrolu işçi olması.

DGD-SEN, emek dostlarına Migros marketlerini boykot ederek depo işçilerinin mücadelesine destek olmaları için çağrı yaptı.

Migros İşçilerini Selamlıyoruz

Çağrıya yanıt veren Emekçi Kadınlar, Mecidiyeköy Migros'u eylem alanına çevirerek, "Migros depo işçi-

lerinin sefalet zammına karşı sürdürdükleri mücadeleyi selamlıyor, işçilerin çağrısıyla tüm Migros marketleri eylem alanına çevirmek için dayanışmayı büyütüyoruz." dediler.

BMİS İle MESS Arasında Anlaşma Sağlandı

Birleşik Metal İşçileri Sendikası, 21 Ocak'ın ilk saatlerinde yazılı bir açıklamada yaparak, aylardır süren MESS 2025-2027 Dönemi Grup Toplu İş Sözleşmesi sürecinin anlaşmayla sonuçlandığını belirterek "Bu sonuç; masada değil, fabrikalarda kurulan

iradenin, kararlılığın ve örgütlü mücadelenin eseridir. Kazanan, direnen metal işçisidir" dedi.

Birleşik Metal İşçileri Sendikası (BMİS) üyesi işyerlerinde TİS görüşmeleri 13 Ekim 2025 tarihinde başlamış, 8 Aralık 2025'te beşinci toplantı

gerçekleştirilmiş ve bu toplantıda Uyuşmazlık Tutanağı tutulmuştu.

Sonrasında MESS'in çağrılıyla yapılan toplantılarda da işçilerin taleplerini karşılayan bir sonuç alınamamış ve sürecin tıkanması üzerine, metal işçilerinin iradesine dayanarak 30 Ocak'ta uygulanmak üzere ilk etapta 9 fabrika için grev uygulama kararını 20 Ocak günü ilan etmişti.

Uzun süren müzakereler sonucu metal işçilerinin beklentilerini karşılayacak bir duruma gelmesi üzerine MYK'nın sözleşmenin imzalanmasına karar verdi.

BMİS açıklamasında aylar boyunca sürdürülen onurlu ve kararlı mücadelenin, metal işçisinin neler başarabileceğini bir kez daha ortaya koyduğunu ifade ederek: "Bu kazanımlar; sendikasına sahip çıkan, mücadeleden vazgeçmeyen metal işçilerinin eseridir."

Vefa'ya Dair

Vefa'yı anlatırken insan ister istemez duraklıyor. Çünkü Vefa, hakkında kolayca yazılabilecek biri değildi; daha çok yaşanmış biriydi. Onunla aynı yerde bulunmuş olan herkes, Vefa'yı tek bir sıfatla anlatmanın eksik kalacağını bilir. O, bulunduğu her anı dolduran; insanın içini hem güçle hem de sıcaklıkla kaplayan biriydi.

Vefa coşkuluydu. Ama bu coşku yüzeyde duran bir hareketlilik değildi. Hayata, insana ve mücadeleye duyduğu gerçek bir inançtan beslenirdi. Bir araya geldiğinde bunu hemen hissederdiniz. Konuşurken gözlerinin içi gülerdi; itiraz ederken bile karşısındakini dışarıda bırakmazdı. Sert olduğu anlar vardı, evet. Ama bu sertlik mücadeleyi ciddiye alan bir yerden gelirdi.

Mücadeleyi hayatından ayırmadı. Ama onu hayattan koparan bir yere de koymadı. Vefa için mücadele, hayata sahip çıkmanın bir yoluydu. Bu yüzden onun olduğu yerde insanlar birbirlerine daha çok yaklaşırdı. Bir gülüşle, bir temasla, kısa bir cümleyle insanın içini ısıtırdı.

Yaşadıklarını anlatmayı sevmezdi. Kendini merkeze koymazdı. Olan biteni bir anlatıya dönüştürmek gibi bir ihtiyacı yoktu. Vefa için esas olan, bulunduğu anda ne yapılacağıydı. Bakışı hep bugündeydi. Yanında durana, "buradayız ve buradan devam edi-

yoruz" duygusunu veren bir duruşu vardı.

19 Aralık sonrasında da Vefa bu duruşunu sürdürdü. O süreç, onun mücadelede ısrarın adını koyduğu bir eşikti. Daha kararlı bir yerden yoluna devam etti. Olan biteni ne bir kırılma anı ne de bir son olarak gördü. Devletin teslim alma girişimlerine karşı, yaşamıyla ve pratiğiyle "buradayım" demeyi sürdürdü.

Birleştirciydi; ama bu, soyut çağrılarla değil, somut bir emekle mümkündü onun için. İnsanları yan yana getirmek, orada tutmak, kopuş anlarında bağları yeniden kurmak... Bunlar Vefa'nın refleksleriydi. Onun olduğu yerde işler ilerlerdi; çünkü insanlara güven veren, harekete geçiren, deyim yerindeyse bitmek tükenmek bilmeyen bir enerji taşırdı.

Vefa'nın en güçlü yanlarından biri, insanlarla kurduğu ilişkilerdi. Kim olduğuna, nereden geldiğine bakmadan konuşur, dinler, temas kurardı. Bu temas insanı güçlendiren bir şeydi. Onunla yan yana duran biri, kendini daha sağlam hissedirdi. Yalnız olmadığını bilmekten gelen bir güçtü bu.

Covid-19'la birlikte Vefa'yı kaybettik. Ardında büyük sözler değil, derin bir eksiklik kaldı. Çünkü Vefa'nın olduğu yerde bir sıcaklık, bir hareket, bir canlılık olurdu. Bugün o yokluğun fark

edilmesi, onun nasıl bir yer kapladığını da gösteriyor.

Vefa Serdar'ı anmak, geçmişte kalmış bir ismi hatırlamak değildir. Vefa, bir döneme ait değildir; bir duruşun adıdır. Yan yana durmayı bilen, sevgiyi eksiltmeden sert olabilen, geri çekilmeyi değil ısrarı seçen bir duruşun. Bugün hâlâ bir araya gelebiliyorsak, hâlâ birbirimize tutunabiliyorsak, bunda Vefa ve onun gibi yoldaşların payı vardır.

Vefa'nın yokluğu bir boşluk bıraktı, evet. Ama aynı zamanda bir sorumluluk da bıraktı. Onun yerinde durmak, onun yaptığı gibi bağ kurmak, onun yaptığı gibi vazgeçmemek... Vefa Serdar, ancak böyle anılır. Ve mücadele sürdükçe, Vefa'nın duruşu da yaşamaya devam eder.

"Vefa Yoldaş Bir Savaşın Öyküsüdür"

Bugün günlerden Vefa. Yoldaşları Vefa Serdar'ın ölümsüzlüğe uğurlanmasının 5. yılında, Karacaahmet'te mezarı başında toplanarak bir anma yaptı. Mezarı başına Mücadele Birliği, DÖB ve EKA flamları ile sloganlarla gelen yoldaşları ve ailesi, Vefa ve Aysel'i andı bir kez daha.

Vefa olmak devrimci kavganın ateş çemberinde sürekli sınanmış,

çelikleşmiş bir komünist olmaktır. Ağır işkenceli sorgulardan başı dik çıkmaktır. 96 ölüm orucunu zafere taşıyan en öndeki savaşçılarından olmaktır. 19 Aralık zindan savaşlarında Çanakkale cephesinde 3 gün süren kurşunlara siper olmaktır...

Anma ilk olarak başta Vefa yoldaş olmak üzere, ölümsüzleşen tüm devrim savaşçılarının anısına bir dakikalık saygı duruşu ile başladı.

Okunan şiirlerin ardından ilk olarak, Vefa yoldaşın da temsilcisi olduğu, Denizlerden bugüne kavgayı kesintisiz yürüten ve bu geleneğin sürdürücüsü olan Mücadele Birliği Platformu adına sözü Muhammed Hizmetçi aldı. "Vefa yoldaş bir savaşın öyküsüdür, bir tarihtir, işçi sınıfı için bir bellektir" diyen yoldaş, Vefa'nın "sosyalizm bitti" denilen bir dönemde, sosyalizm bayrağını yükselttiğini hatırlattı, bir gençlik önderinden bir devrim önderine dönüştüğünü vurguladı.

"Kazanan işçi sınıfı olacak, kazanan devrim olacak" diyen yoldaş, "Vefa Olmak gerek, devrim olmak gerek" diyerek sözlerini bitirdi.

Vefa'nın ODTÜ'de devrim mücadelesine başladığı Devrimci Öğrenci

Birliği (DÖB) adına söz alınarak "Vefa yoldaşın ODTÜ kampüsünden sokaklara, emekçi mahallelere taşıdığı mücadeleyi örnek alıyoruz." diyerek yeni kuşaklara Vefa'yı ve mücadelesini anlatmayı görev bileceklerini söyledi.

Sık sık atılan "Vefa Yoldaş Ölümsüzdür", "Devrim Savaşçıları Ölümsüzdür", "Fabrikalar Tarlalar, siyasi İktidar Her Şey Emegin Olacak", "Yaşasın Halkların Mücadele Birliği", "Onlara Sözümüz Devrim Olacak" sloganlarının arasında bir yoldaş da Vefa'nın 1990'larda ODTÜ'den zindanlara uzanan yolculuğunda hep birlikte olduğu yoldaş, kadim dostu Baki Yaş'ın isteği üzerine bir çiçek bırakarak, Vefa'nın sevdiği parçalardan "Acem Kızı"nı dinletti.

Yoldaşlarının kısa kısa konuşmalarının ardından anma, "Bugün burada Vefa yoldaşın anmasıyla birlikte, onlara verdiğimiz devrim sözümüzü tekrar ederek anmamızı sonlandırıyoruz. Onun daima yükseklerde tuttuğu devrim ve komünizm bayrağı yoldaşlarının elinde burjuvazinin burçlarına dikilene dek yükseklerde dalgalanacak!" sözüyle ve mezara çiçeklerin serpiştirilmesi ile sona erdi.

"Bijî Berxwedana Rojava!"

İstanbul'da DEM Parti, Demokratik Kurumlar Platformu ve HDK'nin çağrısıyla 24 Ocak günü yüzlerce kişi, Suriye'de HTŞ çetelerinin Rojava'ya saldırılarına tepki göstermek ve Kürt halkıyla dayanışma için Aksaray Meydanı'nda toplandı.

Aksaray Meydanı ve çevresinin yoğun polis ablukasına alınmasına rağmen, yaklaşık bir saat öncesinde insanlar alana gelerek sloganlarla eyleme başladı. Polis sık sık anons

geçerek atılan sloganların "yasa dışı" olduğunu söyleyerek saldırmakla tehdit etse de, kitle zılgıtlar ve sloganlara Kürtçe marşları da ekleyerek eyleme devam etti.

Bu sırada polis meydana çıkan sokak ve metro çıkışları kapatarak, gelenlerin kitleye katılmalarını önlemeye çalıştı.

Yürüyüş saati geldiğinde polis barikat kurarak Saraçhane'ye yapılacak olan yürüyüşe izin verilmeyeceğini söyledi. Kitle kalkanlarla kurulan

barikata yüklendi. Milletvekillerinin de aralarında bulunduğu öndeki kitle barikadı yararak ablukadan çıktığında polis biber gazı kullanarak kitleye saldırdı. Barikadı yaran kitlenin bir kısmı ablukadan çıkarak Saraçhane'ye doğru yürüyüşe geçti.

Polis saldırı sırasında aralarında Çınar Altan ve Mezopotamya Ajansı (MA) muhabiri Uğurcan Boztaş'ın da bulunduğu çok sayıda kişiyi işkenceyle gözaltına aldı.

Öte yandan meydandaki abluka sürerken, Aksaray'ın ara sokaklarında da alana girememiş olan halk da sloganlarla yürüdü. Bu yürüyüşlere de saldıran polis, insanları darp ederek gözaltına alındı.

Polis ablukasını altında uzun süre eylem sloganlar, marşlar ve zılgıtlarla devam etti.

Basın açıklaması abluka altında okundu. Ardından Rojava'da ölüm-süzleşenler anısına saygı duruşunda bulunuldu.

Açıklamanın ardından polis, kitlenin dağılmasını engelleyerek uzun saatler boyunca ablukayı sürdürdü.

Polisin abluka altında tuttuğu kitle sloganlar, alkışlar, zılgıtlar ve marşlarla eylemi sürdürdü.

Basel | Avrupa'nın birçok şehrinde olduğu gibi Basel'de de Rojava ile dayanışma eylemleri devam ediyor. 22 Ocak günü Basel'de yapılan eyleme katılan kitlenin buluşma yeri yine Claraplatz oldu. Son günlerde hep olduğu gibi, 19.00'da toplanan binlerce kişi, yapılan Kürtçe açıklamanın ardından flamlalar ve pankartlarla yürüyüşe geçti.

Ana caddelerden Merkez Tren Garına sloganlarla yürüyen kitle, Merkez Tren Garı girişinde polis barikadı ile karşılaştı. 20 Ocak Salı günü tren garı içerisinde yapılan eylem amacına ulaşmış olmalı ki, bu defa böyle bir tedbir almak zorunda kaldılar.

Kitlenin buna ilk tepkisi gar içerisine girmek oldu. Ama her zamanki gibi militan kitlenin önüne, yine militanlık ve devrimci ruhtan uzak anlaşmacı kurum ve yöneticilerin geçmesi ve yönlendirmesi ile kitle tekrar Barfuserplatz'a doğru yürüdü.

Eylem burada Cumartesi günü Zürih'te merkezi olarak yapılacak Rojava Dayanışma Mitingi'ne çağrı ile son buldu.

Bern | Suriye'de Kürt halkına karşı başlatılan katliam ve saldırıların ilk gününden bu yana, binlerce insanın katıldığı eylemler İsviçre'nin başkenti olan Bern Kantonunda da devam ediyor.

22 Ocak Perşembe günü saat 19.00'da Merkez Tren Garında toplanan kitle, sloganlarla Amerikan Konsolosluğu'na kadar yürüdü.

Buradan Meclis binasına doğru yönelen kitle, merkezi parlamento önünde oturma eylemi yapan eylemcilerle buluştu ve eylemi büyütürken sürdürdüler.

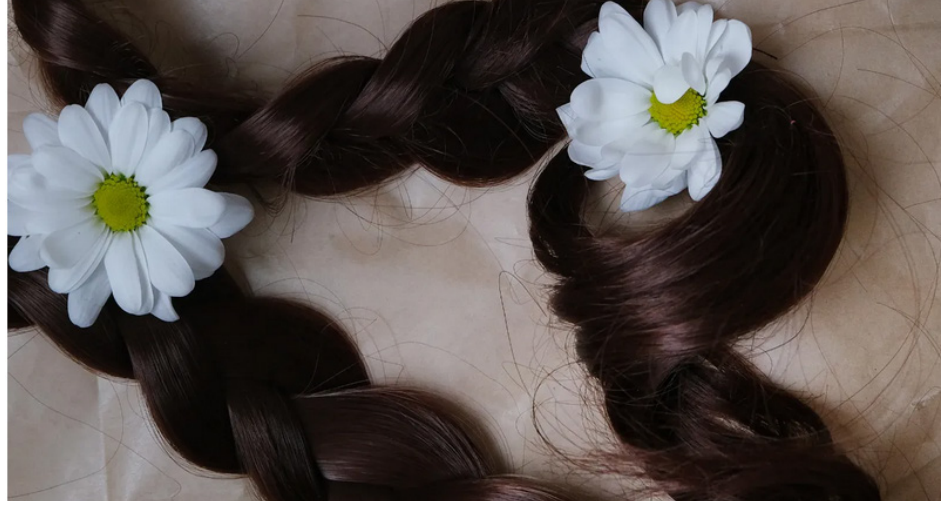

Kadınlar Saçlarını Ördü

Rami ed-Dehş isimli faşist katilin Suriye’de katledilen bir Kürt kadın savaşçıya ait olduğunu söylediği örgülü saç tutamıyla video paylaşmasının ardından, dünyanın dört bir yanında kadınlar saç örme kampanyası başlattı.

Rojava’da direnen halklarla ve kadınlarla dayanışmak amacıyla başlatılan saç örme kampanyası hızla yayıldı, Emekçi Kadınlar (EKA) da Rojava’da savaşan kadınlarla dayanışma için saçlarını örerek sosyal medyadan paylaştı.

Emekçi Kadınlar (EKA) yaptıkları paylaşımda “Bugün HTŞ’li çetelerin, emperyalistlerin desteğiyle saldırdığı ve boğmaya çalıştığı Rojava, kadınların savaşın her safhasında öncü gücüyle yer aldığı bir özgürleşmenin adıdır.

Kadınlar Rojava’da savaşırken yalnızca bizlere biçilen dinci, gerici, kadın düşmanı kaderi değil erkek egemenliği de yendi, IŞİD artıkları bir kez daha yenilecek!

Saçlarımızda hafızamızı, cüretimizi, mücadelemizi taşıyoruz.

Özgürlüğümüzü kazanacak, saçımızı özgürce savuracağız!” dedi.

Rojava’da Savaşan Kadınlar Kazanacak!

Emekçi Kadınlar (EKA), 23 Ocak günü yayınladıkları açıklama ile Rojava’ya yönelik saldırıları protesto etti, Rojava Devrimi’nin yanında olduklarını söyledi.

Emekçi Kadınlar açıklamalarında bundan tam 14 yıl önce, kadınların en önde, canlarını ortaya koyarak barbar IŞİD çetelerine karşı kazandığı Rojava Devriminin bugün yeniden saldırı altında olduğunu hatırlatarak, bu devrimin yalnızca bir toprak savunusu değil; kadın özgürlüğünün, halkların mücadele birliğinin ve onurlu yaşamın adı olduğunu vurgulandı.

Bu saldırılardaki amacın, kadın düşmanı, dinci-faşist HTŞ’nin saldırılarıyla Rojava Devrimi’ni tasfiye etmek ve bölge halklarının geleceğini çal-

mak olduğu söylenerek, “Ancak ne yaparlarsa yapsınlar başaramayacaklar. Çünkü Rojava Devrimi, Kürt halkının kaniyla, kadınların cesaretiyle yazıldı. Bugün Kürdistan’ın dört bir yanında başta kadınlar olmak üzere halk, seferberlik çağrısına kulak veriyor. ‘Bir canım varsa o da Rojava’ya feda olsun’ diyerek sınır boylarında nöbet tutuluyor, tehditlere ve saldırılara karşı mücadele büyütülüyor. Her yerde tek bir ses yükseliyor: Biji Berxwedana Rojava!” denildi.

Korkunun üzerine cesaretle yürüyen kadınlar, halk devrimini savunmak için tüm güçleriyle direniyor. Çünkü biliyorlar ki Rojava düşerse, kadınların umudu da hedef alınacaktır.

Emekçi kadınlar açıklamalarını, “Başta yaşadığımız toprakların dört bir yanından ses çıkarmak, tüm kadınların tarihsel ve yakıcı sorumluluğudur. HTŞ gibi katil sürülerine karşı savaşan kadınların sesine ses olmak, mücadelesine omuz vermek insan olmanın gereğidir.

Tüm kadınları Rojava’yı savunmaya, devrimin kazanımlarını korumaya çağırıyoruz. Kürt halkı katledilirken biz kadınlar özgür olamayız. IŞİD artıkları bir kez daha yenilecek.

Rojava’yı savunmaya devam edeceğiz! Rojava’da Savaşan Kadınlar Kazanacak!” diyerek bitirdiler.

Konsolosluk Önünde: Jin Jiyan Azadi!

Rojava’ya destek eylemleri, tüm Avrupa da olduğu gibi Yunanistan’ın Atina şehrinde de devam etti.

Bugün 24 Ocak saat 14.00’te Sıtagma Meydanı’nda Rojava Eylem Komitesi’nin çağrısı ile toplanan kitle, buradan sloganlar eşliğinde Türkiye Konsoloslukuna doğru yürümeye başladı.

Yürüyüş polis ablukasında devam ederken, kitle “Jin Jiyan Azadi”, “Biji Rojava”, “Biji Kürdistan” sloganları attı.

Türkiye Konsolosluğunun önüne gelindiğinde polis barikadı konsolosluğu çepeçevre korumaya almıştı. Burada kitle yoğun bir şekilde “Terörist Türkiye”, “Terörist Erdoğan” sloganları attı Eylem

Komitesi adına konuşma yapan enternasyonalist devrimci Ecevit Piroğlu, “Daha önce de Kürt halkının tarihsel gücünü gördünüz, bugün de Rojava ve tüm Kürdistan halkı zaferi görecek” dedi.

Devamında, Rojava’da ölümsüzleşen kadınlar için bir grup kadın saçlarını örerek, direnişe ve kadınlara destek oldu.

Eyleme Atinalı anarşist gruplar ve aydınlar da destek verdi. Mücadele Birliği okurları da, her zaman olduğu gibi Kürt halkının yanında saf tuttu.

Eylem, Türkiye Konsoloslukunun önünde sorunsuz bir şekilde bitirildi.

Amerika Halkları Göçmenler İçin Ayakta

Çelişkilerin en keskin biçimde yaşandığı “rüyalar ülkesi” ABD’de halklar, patlamaya hazır bir barut fıçısı. Her fırsatta, bir bahane ile ayaklanıyorlar. Ve çoğunlukla yerel başlayan ayaklanma, tüm eyaletlere yayılıyor. Bu defaki bahane, 7 Ocak’ta bir Göçmenlik ve Gümrük Muhafaza (ICE) ajanının 37 yaşındaki bir kadını katletmesi oldu.

Başını ABD’nin çektiği emperyalist sistemin, dünya üzerinde hemen hemen tüm ülkelerde gerek askeri, gerek ekonomik saldırıları, baskıları, halkları göçe zorluyor. Tüm bir dünya üzerinde halklar daha iyi bir yaşam için değil, hayatta kalabilmek için yer değiştirip, yeni topraklar arar hale geliyorlar. Ve ABD, bu felaketin müsebbibi değilmiş gibi, ülkesine gelen göçmenlere yönelik ‘tedbirlerini’, siz onu saldırı diye okuyun, her geçen gün daha üst safhaya taşıyor. ICE kurumu ve ajanlarının göçmenlere yönelik uygulamaları, sık sık dünya gündemine geliyordu. Ancak bu defa bardak taşı,

Renee Good Minneapolis’ta, 6 yaşındaki oğlunu okula bıraktıktan sonra evinin yakınlarında ICE operasyonlarını aracının içinden izlerken, tartıştığı ICE ajanı tarafından vurularak katledildi... Önce mahalle halkı göçmenler, sonra tüm Minneapolis halkı sokağa döküldü. Göçmenlere yönelik saldırılar, insanca yaşama isteği, yoksulluk, baskılar...

Neredeyse hemen her gün bir eylemin yaşanmaya başladığı Minneapolis’ta 23 Ocak günü de kitlesel eylem çağrısı yapıldı. “ICE Minnesota’dan Çıksın: Gerçek ve Özgürlük Günü”nü aralarında çok sayıda sendikanın da bulunduğu 90’dan fazla örgüt destekledi.

Minnesota’da rüzgarın da etkisiyle -16 ile -30 derece arasında

değişen dondurucu bir soğukta 100 binden fazla insan Minneapolis ve St. Paul sokaklarını doldurdu.

Ülke genelinde de en az 300 şehirde dayanışma eylemleri gerçekleşti. ABD genelinde işçiler, göçmen hakları grupları, öğrenciler ve topluluk örgütleri sokaklardaydı. Eylemler hızla genel greve dönüştü. İşçiler, esnaf, göçmenler, din adamları ve öğrenciler bir araya gelerek, iş bırakma eylemi gerçekleştirdi, işletmeler kapılarını kapattı ve günlük yaşam felce uğratıldı.

“Lives Matter”

Amerikalılar bu olayları, ABD’yi sarsan bir diğer ayaklanmalar zinciri “Black Lives Matter” eylemleri ile özdeşleştiriyor. Burada da katil Jonathan Ross tutuklanmadı, halk federal hükümetten cevap talep ettiğinde, tutuklamalarla karşılaştı. Bu esnada, ICE’ya verilen “yargı kararı olmadan evlere girebilme arama yapabilme yetkisi” belgesi de kamuoyuna sızdı... Ayrıca ICE ajanları, okullarda, kiliselerde ve hastanelerde tutuklamayı yasaklayan kurallardan da muaf tutuluyor.

Ayrıca Minneapota’daki ICE vahşetinin tırmanışının sebebi, kentin ICE ile işbirliğini sınırlaması, göçmenlere sağladığı yasal koruma ve LGBTQIA+ bireyler için bir sığınak olması olduğu söyleniyor... Göçmenleri ve LGBTQIA+ bireyleri koruyan eyaletler, baskılara ve tutuklamalara maruz kalacak gibi görünüyor.

22 Ocak günü, New York’taki hemşireler de hasta bakımı nedeniyle greve gitti. Hemşirelerin talebi, hastanelere ICE’nin girmesinin yasaklanması oldu. Sağlık emekçileri, “siyah ve kahverengi” hastaların hastanelere geldiklerinde kendilerini güvende hissetmelerini sağlamak

istiyor. NYSNA hemşireleri, Stajyerler ve Asistanlar Komitesi, diğer sağlık emekçileri sendikaları ile bir yıldır ICE ajanlarını hastanelere almamak için mücadele ediyor. Göçmenler hasta olsa ya da yaralansa da hastaneye gitmeye çekiniyor, gebe kadınlar doğum anına kadar hastaneye gidemiyor ya da gittiklerinde hasta yataklarında kelepçelenmek, tedavinin kısa kesilmesi ve tutuklama gibi durumlarla karşılaşılıyor. Ve erken tedavi edilebilecek yaralar, hastalıklar yoğun bakım gerektiren tıbbi acil durumlara dönüşüyor.

Katliam Sürüyor

24 Ocak Cumartesi sabahı erken saatlerde, Minneapolis’ta, maskeli federal paramiliter ajanlar Alex Pretti’yi yere yatırdı ve dövdü. Pretti yerde hareketsiz yatarken, bir ajan tabancasını art arda 10 el ateşledi... Hastaneye kaldırılan Pretti hayatını kaybetti. Alex Pretti de 37 yaşında bir ABD vatandaşı idi ve yoğun bakım hemşiresi olarak çalışıyordu. Suçu, maskeli ICE ajanlarının saldırdığı bir kadınla aralarına girmeye çalışmak ve olayı kaydetmeye çalışmaktı...

Bu yeni katliamın ardından saatler içinde olay yerinde büyük bir kalabalık toplandı ve katil ajanın tutuklanmasını ve tüm ICE personelinin şehri terk etmesini talep ettiler. Sokaklar çöp konteynerleri ve mobilyalarla kapatıldı, polis gaz bombaları ile saldırdı. Daha bir gün önce ABD çapında göçmenlere yönelik saldırılara karşı en büyük eylemler gerçekleşmiş, Renee’nin öldürülmesinden bu yana da 1000’den fazla eylem gerçekleşmişken oldu bu katliam.

Sadece 2025 yılında, ICE gözetiminde 31 kişi öldü. 2026’nın ilk günlerinde de bu cinayetler devam etti. Aynı günlerde Teksas’ın El Paso kentinde Geraldo Lunas Campos, Fort Bliss Ordu üssünde geçici bir ICE gözaltı merkezi olan Camp East Montana’da gardiyanlar tarafından “boyun ve gövde sıkışması sonucu boğulma nedeniyle” katledildi...

Bu katliamlar münferit olaylar değil. Kongrede hem Demokratların hem de Cumhuriyetçilerin onayladığı politikaların sonucu. 2025 yılında, ICE’nin ajan sayısı 10 binden 22 bine çıkarıldı, eğitim süresi 8 haftaya indirildi ve güvenlik soruşturmaları tamamlanmadan önce işbaşı yaptı...

Bu süreçte 2,5 milyon kişi ülkeyi terk etti, bunların 605 bini sınır dışı edildi. 600 bine yakın kişi tutuklandı. Gözaltı kapasitesi %83 arttı, 100 yeni göçmenlik merkezi açıldı. Şimdi de bu gözaltı merkezlerini denizaşırı ülkelere taşımayı da hedefliyor.

Küresel Kapitalist Krizde “Doktor Ne İstersen Ye Dedi” Dönemi -2

Umut Çakır

Küresel işbölümü ve işbirliğine dayalı üretimin toplumsal karakteri, üzerine giydirilen deli gömleğini, emperyalist-kapitalist ilişkileri yırtıp parçalamaya başlamıştır.

-IV-

1870 krizi uluslararası meta ticaretini canlandırarak aşıldı; sermaye ihracı metayı peşinden dünyanın her yerine sürükledi. 1929 krizi, bu ikili akışa uluslararası para ticaretini ekleyerek aşıldı ve altına sabitlenmiş ABD Dolarını evrensel eşdeğer seviyesine yükseltti. **1974 buhranında sermaye, üretim-dolaşım-genişletilmiş yeniden üretim döngüsünü tüm bağımlı ülke pazarlarını kapsayacak biçimde birleştirdi. Geleneksel nokta, üretimin küresel ölçekli toplumsal karakteri ile onun kapitalist özel mülkiyeti arasındaki çelişkiyi sermayenin denetim altına alamadığı noktadır.** Buradan ötede, üretimin toplumsal karakterini “hiç olmazsa kapitalist ilişki içinde” tutacak bir imkan kalmamıştır. Bu yüzden yarı iletken teknolojiler, bir sonraki evreyi hazırlayan yan sektörler yaratamadı. **Bugün Yapay Zeka ile estirilen rüzgarlar, 1980’lerde başlayan yarı iletkenler evresinin uzatmalarından başka bir şey değildir. Geleneksel aşamanın çelişkisi, ABD hegemonyasının çöküşüyle en belirgin hale gelir.** Küresel işbölümü ve işbirliğine dayalı üretimin toplumsal karakteri, üzerine giydirilen deli gömleğini, emperyalist-kapitalist ilişkileri yırtıp parçalamaya başlamıştır.

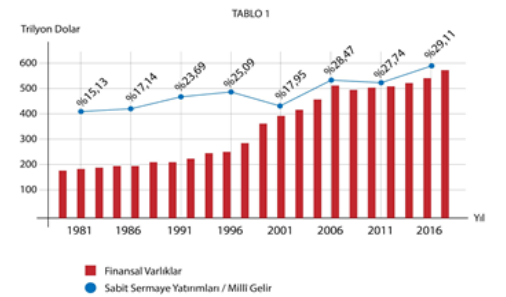
Emperyalist kapitalist sistemin girdiği (C. Dağlı’nın isabetli

kavramlaştırmasıyla) Yeni Evre’nin, aynı zamanda neden sermaye uygarlığının son evresi olduğu, üretim ve dolaşımın toplumsal karakterinde gizlidir. Ve bu karakter, şimdi ancak küresel ölçülerle ortaya konabilir. Bütün bağımlı ülkeler dahil, dünyanın tüm pazarlarını tekeline alan bir avuç mali sermaye grubu, eğer ipleri elinden geçiriyorsa (ki bunu çıkardıkları yayınlarda en trajik feryatlarla kendileri ilan ediyor), nedeni bu toplumsal karakterdir. **Öyleyse bu son evre, aynı zamanda küresel iç savaşın yaygınlaşıp derinleştiği, ayaklanmaların zaferlerle taçlandığı bir evredir.**

Tarihsel açıdan oldukça uzun bir dönemi en kaba hatlarıyla özet biçime indiren bu analiz, bugünün efendilerinin çaresizliğine ışık tutuyor. Şimdi, biraz daha somuta inerek, son 25 yıla damgasını tam olarak vuran bu çaresizliğe, olgular eşliğinde bakalım.

Yarı iletken sektörün liderliğinin tescillendiği 1990’ların sonunda “internet dünyayı değiştirecek” sloganı, bu alana yığılan sabit sermaye yatırımlarını çılgınlık seviyesine ulaştırdı. Adları kısaca Dot. Com. olan tekeller, o gün, tıpkı bugünküler gibi, dünyanın efendileri olarak sunuluyordu. (Şimdi adlarını hatırlayan azdır). Bankalar, yatırım fonları bu şirketlerin hisselerini borsalarda şişirdikçe şişiriyordu. Fiber optik kablo-

lar, uydular, baz istasyonları, internet arama motorları, süper bilgisayarlar vs, sermayenin sabit yatırımlarının çoğunu kendine çekmişti.

Ancak, Tablo 1’de açıkça görüldüğü gibi, dot-com çılgınlığına rağmen, emperyalist ülkelerde toplam sabit sermaye yatırımları gerileme eğilimini sürdürdü. Çünkü, pek az artı değer vadeden **dot-com yatırımlarının karlılığını, başka sektörler garanti altına alıyordu ve bu sektörler, 80’lerden itibaren, sermayenin kısıt olduğu ve bu kıtlık yüzünden üretiminin düşük, karın yüksek olduğu bağımlı ülkelere doğru aktı.** Bu akışın hızını, yine aynı tabloda yer alan “Finansal Dış Varlıklar” sütununda izleyebiliyoruz. Sadece 20 yılda, 100 trilyon dolardan 400 trilyon dolara ulaşan bu meblağın içinde, sermaye ihracı da büyük yer tutmakta. **Bu yirmi yıl (1980-2000) bağımlı ülkelerin, tek tek ya da topluca**

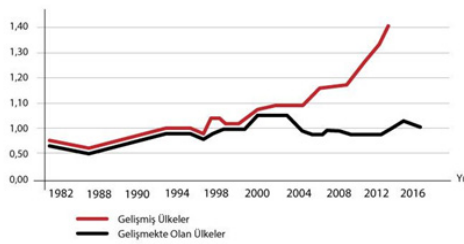

2001 başında, beklenen karı sağlayamayan bu aşırı-yatırım gerçeği belirince, dot-com şirketlerinin hisseleri çöpe dönüyor. Kayıp, 6 trilyon dolar.

tam ilhak koşullarıyla kuşatıldıkları yıllardır. Dot-com'a yönelik sabit yatırımların kar eksikliği, bağımlı ülkelere doğru kaydırılan diğer işkollarının yarattığı yüksek sömürü telafi etti.

1998 Asya krizi şiddetli ve keskin bir dönemeç oldu. Bu krizin sonunda dünya, emperyalist ülkelerdeki olağanüstü yüksek sabit yatırımların karını güvenceye alan bir finansal akış sistemiyle donatıldı. Dönüşüm birkaç yıla sığacak ölçüde hızlandı. Dünya ticaretinin %70'ini kontrol eden emperyalist tekellerle işbirliği yapan bağımlı ülke sermayesi, bundan böyle, **en başta uluslararası ticaretten elde ettiği her kuruşu emperyalist merkezlerle ve dot-com şirketlerinin hisselerini şişiren borsalara gönderecek, bu merkezlerde toplanan karlardan oluşan finansal havuz, borç-kredi yoluyla yeniden dağıtımına sokulacaktı.**

TABLO 2
Küresel Ekonomide Maliyet Eklerinin Gelişimi
(Mark-Up)

Tablo-2, bu yeniden dağıtımın sonuçlarını özetliyor. Aynı zamanda tam ilhakın resmini sunuyor. Tablonun esas aldığı "Mark-Up", burjuva iktisadından Marksist dile tercüme edersek, ortalamanın üzerinde elde edilen tekellere özgü kar demektir. **Asya krizine kadar emperyalist tekeller ile onların bağımlı ülkelerdeki işbirlikçilerinin ekstra tekel karları birbirine paralel.** Çünkü bu işbirliğiyle üretilen mallar, genelde bağımlı ülke iç pazarında tüketiliyorlar ve bu sayede gerçekleşen karları emperyalist tekeller ve işbirlikçileri hisse payı oranında bölüşüyorlar. Bu yüzden, kardaki her yükseliş, işbirlikçi karını da yükseltiyor.

Fakat Asya Krizi sonrası çatalaşma başlıyor. İşbirlikçiler artık, ortalamanın üzerindeki ekstra kardan giderek daha az paylar almaya başlarken, emperyalist tekellerin ekstra karları uçuşa geçiyor. Çünkü, tam ilhak bağımlı ülkelerde iki önemli sonuç doğuyor. **İlki, işbirlikçi şimdi iç pazara değil, dünya pazarları için üretiyor, özellikle gelişkin emperyalist pazarlarda bu ürünler, daha yüksek fiyata alıcı bulabiliyor ve aradaki muazzam farkı emperyalistler tek başına ceplerine indiriyorlar. İkinci sonuç daha önemli, işbirlikçiler kendi sermaye birikim olanaklarını kaybediyorlar; bir işe başlamak için artık emperyalist para havuzundan borç çekmeye mecburlar ve giderek artan ölçüde bu üretimi ithal ettikleri ara mallar ve makinalarla gerçekleştiriyorlar, başka türlü, daha geniş pazarlara hitap eden ölçek tutturulmuyor.** Bu iki önemli değişimin 2020'lerde nasıl hızla "Tam İlhak Paradoksu"na dönüştüğüne biraz sonra değineceğiz. Ama önce, bu küresel

finans yapısının, dot-com kriziyle başlayan, 2000'de fırtınaya dönüşen krizleri nasıl tetiklediğine bakmak gerekecek.

-V-

97-2001 arası en keskin virajını dönen tam ilhakın başlattığı finansal akışla, emperyalist merkezlerdeki dot-com şirketleri balon misali şişiyorlar. Dünya, neredeyse elbirliği ile tüm ticaret fazlalarını, ekstra tekel karlarını (ve daha sonraki dönemde, KOBİ ölçekli küçük işletmelerin elde ettikleri artı-değerleri de), emperyalist merkezlerin tahvil, hisse gibi varlıklarını şişirmek üzere kullanmaya koyuluyor. 2001 başında, beklenen karı sağlayamayan bu aşırı-yatırım gerçeği belirince, dot-com şirketlerinin hisseleri çöpe dönüyor. Kayıp, 6 trilyon dolar.

Bu ani çöküş, ABD finans yapısının "son güvenli liman" rolünü sorguya açıyor, dünyanın neredeyse tüm tekel karını çeken mıknaatıs işlevini bir anda yitiriyor. Oysa, bu finansal havuzun etkinliği, onun bir merkezde toplanmasına bağlı, aksi halde borç-kredi zinciri dağılır. Bu durum **hem emperyalizm için hem ABD için, hegemonik bir çöküştür.** Ve çöküşü tersine çevirmek üzere 11 Eylül provokasyonu tertipleniyor, 3. Dünya Savaşı başlıyor. Amaç hasıl oluyor. ABD, bu kez "terörle mücadele" bahanesiyle dünyanın tüm banka hesaplarına ulaşma imkanı buluyor, etkisiz kalan mıknaatısın dağıttığı yapı, bu kez zor yoluyla yeniden toparlanıyor.

Öte yandan, henüz hiçbir şey bitmiş değil, aksine daha yeni başlıyor, yoksa zor, işlevini uzun süre yerine getiremezdi. **Tam ilhakın henüz ilk adımları atılıyor.** Bağımlı ülkelerde sermayenin kıtlığından doğan yük-

Tam ilhak paradoksu, tetiklediği devrimler eşliğinde, emperyalist merkezlere akan tekелci karda dramatik düşüşlere yol açınca, kendi kendine sönmeyen ve ancak daha fazla şişerek bir artı-değer mıknatısı işlevi görebilen finans piyasaları, manipülatif bir pompaya ihtiyaç duydu.

sek emek sömürsüyle elde edilecek ekstra tekел karı için henüz geniş bir manevra alanı mevcut. Bu alanın ne kadar geniş olduğu, en basit ve kaba haliyle şöyle hesap edilebilir: **Bir ülkenin nominal GSMH'si ile Satın Alma Gücü Paritesi GSMH'si arasındaki fark ne kadar büyükse, emperyalist tekellerin bu ülkelerden çekebileceği ekstra kar o kadar büyüktür.**¹¹ Bahsi geçen yıllarda, yüzyılın başı, Bangladeş, Pakistan, Sri Lanka gibi en dipteki ülkelerde nominal -SAGP farkı dört kattır. Kabaca anlamı, **bu ülkelerden sağılacak tekел karı, emperyalist merkezlerden dört kat fazladır.** Güney Afrika, Türkiye, Arjantin gibi orta gelişkinlikteki bağımlı ülkelerde fark, yine aynı yıllarda, 2 kata yakındır. 21. yüzyılın başında dünya henüz, nominal -SAGP farkının azalmasıyla ortaya çıkacak olan **"Tam ilhak Paradoksu"**na uzaktır.

İşte bu elverişli ortamda, dot-com krizinin buharlaştırdığı 6 trilyonu hızla telafi etme imkanı bulan emperyalistler, zorla yeniden oluşturulan ortak borç havuzundan dünyaya kürek kürek sermaye ihraç etmeye koyuluyorlar. Bu süreç tedarik zincirlerini giderek daha küçük parçalara böldü, çeşitlendirdi, küresel iş bölümünü katmanlaştırdı. Sütten ağızları yanan emperyalistler, elde ettikleri ekstra karları yarı-iletken alana değil ama, gayrimenkule yatırdılar. **İnternet unutulmuş, inşaat kral olmuştu.** Arazi rantının sıçramalı desteğiyle neredeyse uçan balona dönüşen gayrimenkul sektörü, beklenenden çok daha önce patladı. **2008 krizi uzun döneme**

yayıldı, öyle ki AB'nin bankacılık sistemini neredeyse tarihe gömüyordu. Emperyalizm için bu krizi idare etmenin tek yolu, güçlerini birleştirmiş Merkez Bankalarının pompaladığı kredi-parayla iyice köpüren ortak havuzu, bağımlı ülkelere kısa vadeli borçlar biçiminde yolculuğa çıkarmaktı. **Bağımlı ülkelere doğru yeniden atağa geçen borç sermayesi baş döndüren boyutlara ulaştı. Fakat artık, tedarik zincirlerine yeni halkalar eklemek üzere değil, bağımlı ülkelerin KOBİ'leri dahil, her sermaye birikim kırıntısını borçlandırıp faiz geliri elde etmek üzere.** Bağımlı ülkelerde özel borçlar (şirket+tüketici borçları), kısa sürede katlandı. Tablo 2'den görüleceği gibi bu, işbirlikçi tekелci karları eritti, onlar şimdi, sadece oyun içinde kalıp borçlarını ödeyebilmek için, daha fazla borçlanmak zorundalar. Bu ülkelerdeki sermaye birikimi alenen gerilemeye başladı, bu yüzden üretim neredeyse tamamen ithal girdilere bağımlı hale geldi.

Kendisini 2020'lerde açık biçimlerde gösteren **"Tam ilhak Paradoksu"**na değinmenin sırasındır. Tam ilhakla, bağımlı ülkeler, sadece iç pazara değil, dünya pazarına -taşeron/fason- üretim yapıyordu. Fakat bu denli geniş ölçekli üretim ve dağıtımı gerçekleştirebilecek sermaye yoğunlaşmasından, birikiminden ve bu ölçeği karşılayacak yan sanayinden yoksundular. Ancak borçla tutturulabilen üretim ölçeği, onları hızla ithalata bağımlı hale getirdi. **Bu bağımlılık, Türkiye gibi ülkelerde, imalat sanayisinde %70'lere varmıştır.** Sorun burada başladı:

Genelde yaşam şartları, özelde emek gücünün yeniden üretimi, ithalat bağımlılığı neticesinde yüksek emek gücü maliyetine dayalı ürünlerdi ve bu durumun orta ve uzun vadedeki sonucu, bağımlı ülkelere özgü nominal SAGP uçurumunun kapanmasıydı. Ve bir başka yönden bağımlı ülkeler, borç krizini ötelemek adına, döviz kurunu düşük tutmaya gayret ettikçe, bu uçurum daha büyük hızla kapandı. **Emperyalist tekeller, ekstra kar alanları daraldıkça, zincirin en altındaki ülkelerden siparişlerini kesmeye başladılar. Bu, hızla yükselen yaşam maliyetine, hızla yükselen işsizliğin eşlik etmesi demekti. Bangladeş, Sri Lanka örneğinde olduğu gibi "Tam ilhak Paradoksu", önünde durulamaz bir sosyal patlamanın ve devrimin beşiği haline geldi.**

-VI-

Tam ilhak paradoksu, tetiklediği devrimler eşliğinde, emperyalist merkezlere akan tekелci karda dramatik düşüşlere yol açınca, kendi kendine sönmeyen ve ancak daha fazla şişerek bir artı-değer mıknatısı işlevi görebilen finans piyasaları, manipülatif bir pompaya ihtiyaç duydu. **İşte "yapay zeka dünyayı değiştirecek" sloganı, bu manipülasyonun aracısı oldu.** Üstelik bu kez, kaba bir Ponzi oyununu aratmayan balon, eskisinin dört-beş katı. IMF'nin eski baş ekonomisti Gopinath, 35 trilyon doların buharlaşacağı tahmininde bulundu.

Gördüğümüz gibi, bu balon, olağanüstü yüksek sabit yatırımların, yoğun emek sömürsü ile

1 1 Bu nokta daha ayrıntılı biçimde "Kapitalizmin Sonu'nda masaya yatırılmıştır. Şöyle özetlenebilir: Satın Alma Gücü Paritesi (SAGP) şunu ölçer; bir ülkede ortalama günlük ihtiyaç sepetini doldurmak için 10 Dolar dolar ise, aynı sepet ABD'de 40 Dolar doluyorsa, bu ülkenin nominal GSMH'si ile SAGP GSMH'si arasındaki fark dört kattır.

Hegemonyası çöken ABD, "yeniden sanayileşme" tercihiyle değil, ama kaybettiği pazarlar yüzünden, rantıye toplumu ayakta tutan sömürü süreçlerinden, tedarik zincirlerinden giderek uzaklaşıyor.

desteklenmemesinden doğar. Sadece 2025'te 400 milyar dolar ve dört yıl içinde 5-7 trilyon dolara varacak olan yapay zeka yatırımları, MIT Üniversitesi'nin hesaplarına göre, %95 oranında verimsiz yani artı değer yaratma umudu taşıyor. Üretim sürecinde elde edilemeyen ve şimdi tam ilhak paradoksu nedeniyle telafi imkanları azalan kar nereden gelecek? Bir Ponzi oyununa dönüşen hisse alım-satımından. Bütün yapay zeka tekelleri ve ardına dizilen bir avuç mali sermaye grubu, bu Ponzi oyununun tarafları. Yatırımcısı, üreticisi kreditorü ve müşterisi aynı olan bir sermaye döngüsü oluşturular. Bu şekilde, el birliğiyle şişirilen hisseler, azalma eğilimindeki tekel karlarını kendine çekmenin tek yolu. Hisseleri ne kadar şişirirsen, pay edilen tekelci kardan, o kadar çok parça koparırısın. Hesap basit.

Patlama noktasına görülmemiş hızda ilerleyen bu balonun, bütün dünyayı etkisine alması kaçınılmaz. Çünkü, küresel finans sistemi, ABD hisse piyasasına aşırı ölçüde bağımlı. 2008 krizi sonrası kısa vadeli borç biçiminde dünyayı defalarca turlayan borç-kredi zincirinin geri döndüğü yer ABD hisse piyasaları. Ve her dönüş, bir toparlanma ve yeni bir kredi döngüsü başlatma için gerekli. **Bu yüzden ABD hisse piyasaları, borçların çevrilebilmesini sağlayan, sürekli çalışması gereken bir pompa işlevi görüyor. Şimdi bu pompanın durması, en başta bağımlı ülkelerin borç dağları altında ezilmesiyle sonuçlanacak.**

Geriye kalan sorulardan biri, bu balonun ne vakit patlayacağı. Marksistler için bu soru güncelliğini kaybetmez. Fakat, bizzat mali sermaye sözcüleri krizden bahsetmeye başladılarsa, vakit yakın demektir. Pek çok yayın ağız birliği etmişçesine "yıkım, dağılma" başlıkları atarken, dikkat çeken uyarı Financial Times'ta yer

aldı. Mali sermayenin köklü gazetesi, krizin nasıl patlayacağına dair uzun makalelere yer verdi.

Bu noktada gelişmeleri küresel iç savaşla birlikte değerlendirme ihtiyacı doğuyor. Doğada olduğu gibi, toplumda da hiçbir olgunun tek başına ele alınamayacağı konusunda Lenin'in uyarısını hatırlayalım. **Nasıl ki yarı iletken sektörün dünya çapına yaydığı üretimin toplumsal karakteri küresel iç savaşın doğumuna ebelik ettiyse, şimdi yapay zeka ile hızlanan aynı süreç, bu savaşta yeni düzeyin işaretleriyle doludur. Bu yeni düzey ABD hegemonik çöküşünün tescillenmesiyle kendini belli eder.**

Marksizm adına yapılan birçok sığ değerlendirmede, 1980'lerden itibaren emperyalist ülkelerin "sanayi-ötesi toplum"a geçiş yaptığı ileri sürülmüştü. Aynı sığ bakışla şimdi "sanayiye geri dönüş" ilan ediliyor. Gerçekte emperyalist merkezler sanayisizleşmedi. Yalnızca, sanayinin üretim-dolaşım-genişletilmiş yeniden üretimden oluşan bütünlüklü döngüsünün emek-yoğun parçaları, çok daha yüksek sömürü ve kar oranlarıyla çalışabileceği, sermayesi kıt bağımlı ülkelere taşınmış ve emperyalizm "rantıye toplum" karakterini derinleştirmiştir.

Kapitalist üretimin sınai döngüsü para ile başlar, üretim araçlarını (makine, ekipman, emek gücü) satın alımıyla doğrudan üretim alanına geçiş yapar. Bundan artı-değerle yüklenerek dolaşım alanına gider vs... Bu bütünlüklü döngüde idari, mali dağıtım, pazarlama, depolama, reklam, hukuk ve çok sayıda aşama bulunur. Emperyalist merkezlerde, sanayi döngü içinde yer bulan emeğin çoğu "hizmet sektörü" adı altında buralarda istihdam edilirler. Bir çokuluslu tekel, 200 küsür ülkeyle iş yapan bir üretim ağının merkezidir. Eğer bu tekel bağımlı ülkelere dağılmış

doğrudan üretim aşamalarını, yeniden sanayileşme adına emperyalist merkezlere taşıyaydı, şunlar olurdu. Hizmet sektörü altında toplanan bu emek gücünün çoğunu tasfiye etmek zorunda kalır, bununla da yetinmez, çalışanlarına bağımlı ülke üreticilerinden fazlasını vermezdi. Ve her iki dönüşüm, emperyalist ülkelerde ciddi bir iç savaş anlamına gelirdi. Çünkü, "Tam ilhak Paradoksu"na rağmen, bağımlı ülkelerle olan ücret ve yaşam standardı uçurumu korkunçtur, böyle bir fark sadece kanlı bir iç savaşla kapanabilir.

Hegemonyası çöken ABD, "yeniden sanayileşme" tercihiyle değil, ama kaybettiği pazarlar yüzünden, rantıye toplumu ayakta tutan sömürü süreçlerinden, tedarik zincirlerinden giderek uzaklaşıyor. **Ve bu durumu, tekeller arası rekabetin nihai kuralı olan güç gösterisiyle telafi etme yolunda, iyice zıvandan çıkıyor. Trump, ABD hegemonyasında ölümcül son evrenin en çarpıcı semptomudur. ABD, Trump yönetiminde, kendi içi savaşından kaçabilmek için, dünyayı ateşe veriyor.**

Kaçabiliyor mu? Hayır. Çünkü tüm ekonomik ve siyasi koşullar onu, kendi toplumundan da ekstra tekel karı sızdırmaya zorluyor. Yapay zeka atılımı, en çok, idari, lojistik, mali vb emek süreçlerini tehdit ediyor. Bu yüzden, **ABD basınında iç savaş kelimesi, manşetlerin ve spotların ilgi alanına girmeye başlıyor.** Trump, ABD ordusundan daha kalabalık bir milis gücünü, ICE (göçmenlik muhafaza ajanları) ajanlarını, toplumu terörize etmek için kullanıyor. Pentagon "Sivil Huzursuzluklara Hızlı Müdahale Gücü" hazırlıyor.

"Parçalanmış toplum", "yorgun demokrasi", "ekonomik-siyasi çöküşün ötesinde medeniyetin çöküşü" başlıkları, bu manzaranın en net ifadeleri oluyor.

-devam edecek-